

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Α'

Ταχ. Δ/νση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου
Τηλέφωνο: 210-3443422

ΠΡΟΣ:

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 20-11-2015
Αρ. Πρωτ. 188140/Δ2

- Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης
- Γραφεία Σχολ. Συμβούλων (μέσω των Περιφερειακών Δ/νσεων Εκπ/σης)
- Διευθύνσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Γενικά Λύκεια (μέσω των Δ/νσεων Δ/θμιας Εκπ/σης)

KOIN.: -----

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής
Πολιτικής

**ΘΕΜΑ: «Οδηγίες για τον τρόπο αξιολόγησης μαθημάτων του Γενικού Λυκείου
για το σχολικό έτος 2015-2016»**

Μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 53/03-11-2015 του Δ.Σ.) σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης μαθημάτων του Γενικού Λυκείου για το σχολικό έτος 2015-2016 :
Τρόπος εξέτασης των μαθημάτων

1. Τα θέματα των γραπτών προαγωγικών και απολυτηρίων εξετάσεων λαμβάνονται από την ύλη που ορίζεται ως εξεταστέα για κάθε μάθημα κατά το έτος που γίνονται οι εξετάσεις. Οι ερωτήσεις είναι ανάλογες με εκείνες που υπάρχουν στα σχολικά εγχειρίδια και στις οδηγίες του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, διατρέχουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης, ελέγχουν ευρύ φάσμα διδακτικών στόχων και είναι κλιμακούμενον βαθμού δυσκολίας. Οι μαθητές απαντούν υποχρεωτικά σε όλα τα θέματα.

2. Σε περίπτωση κατά την οποία ένα θέμα αναλύεται σε υποερωτήματα, η βαθμολογία που προβλέπεται για αυτό κατανέμεται ισότιμα στις επιμέρους

ερωτήσεις, εκτός αν κατά την ανακοίνωση των θεμάτων καθορίζεται διαφορετικός βαθμός για κάθε μια από αυτές.

Α. Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

I. Για την εξέταση της **Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας** στην Α' τάξη Ημερήσιου και Α' και Β' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο απόσπασμα κειμένου διδαγμένου από το πρωτότυπο, 12-20 στίχων, με νοηματική συνοχή και ζητείται από αυτούς:

- α) να μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική ένα τμήμα του οκτώ έως δέκα (8-10) στίχων·
- β) να απαντήσουν επί του δοθέντος κειμένου (με εξαίρεση την υπό το στοιχείο «i» ερώτηση επί μεταφρασμένου κειμένου) σε:

i. τρεις (3) ερωτήσεις ερμηνευτικές που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα, στη στάση, στο ήθος ή στο χαρακτήρα προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη δομή του κειμένου, σε υφολογικά και αισθητικά θέματα. Οι δύο (2) από τις ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο δοθέν απόσπασμα και η τρίτη σε τμήμα διδαγμένου από μετάφραση κειμένου. Για τις απαιτήσεις της τρίτης ερώτησης δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο το συγκεκριμένο μεταφρασμένο τμήμα κειμένου·

ii. μία (1) ερώτηση που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος του κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του·

iii. μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στη σύνδεση λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα κ.λπ.·

iv. μία (1) ερώτηση γραμματικής·

v. μία (1) ερώτηση συντακτικού·

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «iii», «iv» και «v» μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ισοδύναμα βαθμολογικώς υποερωτήματα.

Η μετάφραση βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες και καθεμιά από τις επτά (7) ερωτήσεις με δέκα (10) μονάδες.

II. Για την εξέταση στο μάθημα **Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία** του προγράμματος Γενικής Παιδείας της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο απόσπασμα διδαγμένου από το πρωτότυπο κειμένου, 12-20 στίχων, με νοηματική συνοχή και ζητείται από αυτούς:

- α) να μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική ένα τμήμα του οκτώ έως δέκα (8-10) στίχων.
- β) να απαντήσουν σε τρεις (3) ερωτήσεις ερμηνευτικές, που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα και επιχειρήματα, στη στάση, στο ήθος ή στον χαρακτήρα των προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη δομή του κειμένου, σε υφολογικά και αισθητικά θέματα. Οι δύο (2) από τις ερωτήσεις αυτές αναφέρονται στο δοθέν από το πρωτότυπο απόσπασμα και η τρίτη σε απόσπασμα διδαγμένου από μετάφραση κειμένου, για τις απαιτήσεις της οποίας δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο το εν λόγω απόσπασμα.
- γ) να απαντήσουν επί του δοθέντος από το πρωτότυπο διδαγμένου κειμένου σε:
  - i. μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στη συσχέτιση λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα, κ.λπ.·
  - ii. μία (1) ερώτηση γραμματικής·
  - iii. μία (1) ερώτηση συντακτικού·

Οι ερωτήσεις αυτές (υπό τα στοιχεία γ «i», «ii» και «iii») μπορεί να αναλύονται σε δύο ισοδύναμα βαθμολογικώς υποερωτήματα.

- δ) να απαντήσουν σε μία (1) ερώτηση που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος του κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του.

Η μετάφραση βαθμολογείται με τριάντα (30) μονάδες και καθεμιά από τις επτά (7) ερωτήσεις με δέκα (10) μονάδες.

III. Για την εξέταση στο μάθημα **Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία** της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου (Ομάδα Μαθημάτων Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών) δίδεται σε φωτοαντίγραφο:

1. Απόσπασμα διδαγμένου κειμένου από το πρωτότυπο, 12-20 στίχων, με νοηματική συνοχή και ζητείται από τους μαθητές:

- α) να μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική ένα τμήμα του 8-10 στίχων·
- β) να απαντήσουν επί του κειμένου αυτού σε:
  - i. δύο (2) ερωτήσεις ερμηνευτικές που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες, αξίες, προβλήματα, στη στάση, στο ήθος ή στον χαρακτήρα προσώπων, στο ιστορικό, κοινωνικό, πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής της συγγραφής του έργου, στη δομή και σύνθεση του κειμένου, στην παρουσίαση και αξιολόγηση επιχειρημάτων, σε υφολογικά και αισθητικά θέματα κ.λπ.
  - ii. μία (1) ερώτηση που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος του κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του·
  - iii. μία (1) ερώτηση λεξιλογική-σημασιολογική που αναφέρεται στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής, σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στο συσχετισμό λέξεων της Αρχαίας και της Νέας Ελληνικής, στη διατήρηση ή αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα κ.λπ.

2. Απόσπασμα αδίδακτου κειμένου της αττικής διαλέκτου από το πρωτότυπο, 10-12 στίχων στερεότυπης έκδοσης, με νοηματική συνοχή και ζητείται από τους μαθητές:

- α) να το μεταφράσουν στη Νέα Ελληνική·
- β) να απαντήσουν επί του κειμένου αυτού σε:
  - i. μία (1) ερώτηση γραμματικής·
  - ii. μία (1) ερώτηση συντακτικού·

Καθεμία από τις ερωτήσεις γραμματικής και συντακτικού, υπό τα στοιχεία II, β, i και ii, μπορεί να αναλύεται σε δύο ισοδύναμα βαθμολογικώς υποερωτήματα.

Η μετάφραση του διδαγμένου κειμένου βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες, η μετάφραση του αδίδακτου με τριάντα (30) και καθεμία από τις έξι (6) συνολικά ερωτήσεις του διδαγμένου και του αδίδακτου κειμένου με δέκα (10) μονάδες.

IV. Για την εξέταση στο μάθημα **Αρχαία Ελληνική Γλώσσα** της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών ισχύουν τα εξής:

1. Δίνεται στους μαθητές απόσπασμα διδαγμένου «κειμένου 12 – 20 στίχων» με νοηματική συνοχή και τους ζητείται:

α) να μεταφράσουν ένα τμήμα του 8-10 στίχων στη νέα ελληνική και β) να απαντήσουν σε:

i. Δύο (2) ερωτήσεις ερμηνευτικές, που μπορεί να αναφέρονται σε ιδέες /αξίες/ προβλήματα, στη στάση/ ήθος/ χαρακτήρα των προσώπων, στο ιστορικό/ κοινωνικό/ πολιτιστικό πλαίσιο της εποχής του έργου, στη δομή/ σύνθεση του κειμένου, σε υφολογικά/ αισθητικά θέματα, με βάση ολόκληρο το ανωτέρω απόσπασμα.

ii. Μία (1) ερώτηση ερμηνευτική που αναφέρεται σε τμήματα του από μετάφραση διδασκόμενου κειμένου, σε συσχετισμό με το παραπάνω εξεταζόμενο πρωτότυπο απόσπασμα. Σ' αυτή την περίπτωση δίνεται στους μαθητές σε φωτοτυπία το συγκεκριμένο μεταφρασμένο τμήμα.

iii. Μία (1) ερώτηση που αναφέρεται στο γραμματειακό είδος, στο οποίο ανήκει το κείμενο, στο συγγραφέα ή το έργο του.

iv. Μία (1) ερώτηση λεξιλογική σημασιολογική (σύνδεση λέξεων αρχαίας και νέας, διατήρηση ή αλλαγή της σημασίας τους, οικογένειες ομόρριζων λέξεων, απλών ή σύνθετων, συνώνυμα, αντώνυμα).

2. Δίνεται επίσης αδίδακτο πεζό κείμενο αττικής διαλέκτου 10-12 στίχων και ζητείται:

α) να το μεταφράσουν στη νέα ελληνική και

β) να απαντήσουν σε:

i. Μία (1) ερώτηση γραμματικής και

ii. Μία (1) ερώτηση συντακτικού.

Κάθε ερώτηση του αδίδακτου κειμένου μπορεί να αναλύεται σε δύο υποερωτήματα, ανάλογα με το είδος των ερωτήσεων που χρησιμοποιούνται.

3. Η βαθμολογία κατανέμεται ως εξής:

α) Η μετάφραση του διδαγμένου κειμένου βαθμολογείται με 10 μονάδες και του αδίδακτου με 20 μονάδες της εκατοντάβαθμης κλίμακας.

β) Κάθε ερώτηση βαθμολογείται με 10 μονάδες της εκατοντάβαθμης κλίμακας.

γ) Στις περιπτώσεις των διδαγμένων κειμένων για τα οποία δεν προβλέπεται από το Πρόγραμμα Σπουδών διδασκαλία από μετάφραση, δεν δίνεται στους μαθητές η υπό στοιχείο 1.β.ii ερμηνευτική ερώτηση και τότε οι δύο πρώτες υπό στοιχείο 1.β.i

ερμηνευτικές ερωτήσεις βαθμολογούνται η καθεμία με δέκα πέντε (15) μονάδες της εκατοντάβαθμης κλίμακας.

Για την εξέταση των παραπάνω θεμάτων τόσο στο διδαγμένο όσο και στο αδίδακτο κείμενο μπορεί, ανάλογα με την περίπτωση και το είδος των διδακτικών στόχων που αξιολογούνται, να χρησιμοποιούνται διάφορα είδη ερωτήσεων.

Β. Νέα Ελληνική Γλώσσα

1. Για την εξέταση στο μάθημα της **Νέας Ελληνικής Γλώσσας** στην Α' τάξη Ημερήσιου και Α' και Β' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνονται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο ένα ή δύο κείμενα περιορισμένης έκτασης από τον έντυπο ή/και τον ηλεκτρονικό λόγο (βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, διαδίκτυο), που αναφέρονται σε κοινωνικά, πολιτικά, πολιτιστικά, επιστημονικά ή άλλα θέματα της καθημερινής ζωής και έχουν νοηματική πληρότητα. Τα κείμενα σχετίζονται με θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Οι μαθητές εξετάζονται σε τρία (3) θέματα. Συγκεκριμένα καλούνται:

α) να απαντήσουν σε δύο (2) ερωτήσεις που έχουν σχέση με:

i. την κατανόηση του κειμένου (οπτικές από τις οποίες προσεγγίζεται η πραγματικότητα, στόχοι και επιχειρήματα συγγραφέα, προβληματισμοί που θέτει, θέσεις που υποστηρίζει κ.λπ.)·

ii. την οργάνωση του λόγου (διάρθρωση, δομή, διαίρεση, τίτλοι ενοτήτων, συνοχή, αλληλουχία, τρόποι ανάπτυξης, συλλογιστική πορεία κ.λπ.)·

β) να απαντήσουν σε δύο (2) ερωτήσεις που αφορούν:

i. σε σημασιολογικά στοιχεία (σημασίες λέξεων, συνώνυμα, αντώνυμα, κατασκευή φράσεων ή παραγράφων με συγκεκριμένες λέξεις, αντικατάσταση λέξεων ή φράσεων με σημασιολογικά ισοδύναμες κ.λπ.)·

ii. στην επισήμανση της λειτουργίας μορφοσυντακτικών δομών και υφολογικών στοιχείων του κειμένου που σχετίζονται με τους επικοινωνιακούς στόχους του συγγραφέα (ενεργητική ή παθητική σύνταξη, γλωσσικές ποικιλίες, αναφορική και ποιητική λειτουργία της γλώσσας [δηλωτική και συνυποδηλωτική χρήση], στοιχεία προφορικού λόγου, χρήση ειδικού λεξιλογίου, είδος κειμένου κ.λπ.).

γ) να συνθέσουν δικό τους κείμενο (ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο), το οποίο σχετίζεται θεματικά με το κείμενο ή τα κείμενα που τους δόθηκαν, στο πλαίσιο του

οποίου απαντούν με πειστική επιχειρηματολογία στα ζητούμενα, διατυπώνουν κρίσεις και σχόλια ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις. Η έκταση του κειμένου κυμαίνεται από 350 έως 400 λέξεις.

Το πρώτο (α) θέμα βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες, το δεύτερο (β) με είκοσι πέντε (25) και το τρίτο (γ) με πενήντα (50). Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις του α' και του β' θέματος, οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε υποερωτήματα, διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό της δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

2. Για την εξέταση στο μάθημα της **Νέας Ελληνικής Γλώσσας** της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο ένα κείμενο περιορισμένης έκτασης από τον έντυπο ή/και τον ηλεκτρονικό λόγο (βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, διαδίκτυο), που αναφέρεται σε κοινωνικά, πολιτικά, πολιτιστικά, επιστημονικά ή άλλα θέματα της καθημερινής ζωής και έχει νοηματική πληρότητα. Το κείμενο σχετίζεται με θέματα με τα οποία ασχολήθηκαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Οι μαθητές εξετάζονται στα παρακάτω τέσσερα (4) θέματα υπό τα στοιχεία α, β, γ, δ. Συγκεκριμένα, καλούνται:

α) να δώσουν σύντομη περίληψη του δοθέντος κειμένου, η έκταση της οποίας καθορίζεται ανάλογα με την έκταση και το νόημα του κειμένου.

β) να απαντήσουν σε δύο (2) ερωτήσεις που έχουν σχέση με:

i. την κατανόηση του κειμένου (οπτικές από τις οποίες προσεγγίζεται η πραγματικότητα, στόχοι και επιχειρήματα του συγγραφέα, προβληματισμοί που θέτει, θέσεις που υποστηρίζει κ.λπ.).

ii. την οργάνωση του λόγου (διάρθρωση, δομή, διαίρεση, τίτλοι ενοτήτων, συνοχή, ενότητα, αλληλουχία, τρόποι ανάπτυξης, συλλογιστική πορεία κ.λπ.).

γ) να απαντήσουν σε δύο (2) ερωτήσεις που αφορούν:

i. σε σημασιολογικά στοιχεία (σημασίες λέξεων, συνώνυμα, αντώνυμα, σχηματισμός προτάσεων, περιόδων ή παραγράφων με συγκεκριμένες λέξεις ή φράσεις, αντικατάσταση λέξεων ή φράσεων με σημασιολογικά ισοδύναμες κ.λπ.).

ii. στην επισήμανση της λειτουργίας μορφοσυντακτικών δομών και υφολογικών στοιχείων του κειμένου που σχετίζονται με τους επικοινωνιακούς στόχους του συγγραφέα (ενεργητική ή παθητική σύνταξη, χρήση στίξης, γλωσσικές ποικιλίες, αναφορική και ποιητική λειτουργία της γλώσσας [δηλωτική και συνυποδηλωτική χρήση], στοιχεία προφορικού λόγου, χρήση ειδικού λεξιλογίου, είδος κειμένου κ.λπ.).

δ) να συνθέσουν δικό τους κείμενο (ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο και το οποίο σχετίζεται θεματικά με το κείμενο που τους δόθηκε), στο πλαίσιο του οποίου απαντούν με πειστική επιχειρηματολογία στα ζητούμενα, διατυπώνουν κρίσεις και σχόλια ή αναπτύσσουν τεκμηριωμένα προσωπικές απόψεις. Η έκταση του κειμένου κυμαίνεται από 400 έως 500 λέξεις.

Το πρώτο (α) θέμα βαθμολογείται με είκοσι (20) μονάδες, το δεύτερο (β) και το τρίτο (γ) με δεκαπέντε πέντε (15) μονάδες το καθένα και το τέταρτο (δ) με πενήντα (50). Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις του «β» και του «γ» θέματος, οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε υποερωτήματα, διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

3. Για την εξέταση στο μάθημα της **Νεοελληνικής Γλώσσας** της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου, δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο απόσπασμα κειμένου (δοκιμιακό, λογοτεχνικό, άρθρον κ.τ.λ.) μιας έως δύο σελίδων από βιβλίο, εφημερίδα ή περιοδικό (ή κατασκευασμένο για το σκοπό της αξιολόγησης) που αναφέρεται σε κοινωνικά, πολιτικά, πολιτιστικά, επιστημονικά ή άλλα θέματα της καθημερινής ζωής και έχει νοηματική πληρότητα. Το κείμενο αυτό ανταποκρίνεται στην αντιληπτική ικανότητα των μαθητών και σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με θεματικούς κύκλους οικείους στους μαθητές από τη σχολική διδασκαλία. Οι μαθητές καλούνται:

- α) Να δώσουν μια σύντομη περίληψη του κειμένου αυτού, της οποίας η έκταση καθορίζεται ανάλογα με την έκταση και το νόημα του κειμένου.
- β) Να απαντήσουν σε ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται:
- i. η κατανόηση του κειμένου (ιδεολογικά σημεία του κειμένου, επιχειρήματα συγγραφέα, προβλήματα που θέτει, κ.τ.λ.)

ii. η οργάνωση του λόγου (διάρθρωση, δομή διαίρεση και τιτλοφόρηση ενοτήτων, συνοχή, ενότητα, συλλογιστική, κ.τ.λ.)

iii. τα σημασιολογικά στοιχεία (σημασία λέξεων, συνώνυμα - αντώνυμα, κατασκευή φράσεων ή παραγράφων με ορισμένες λέξεις, αντικατάσταση λέξεων ή φράσεων κ.τ.λ.).

iv. η ικανότητά τους να αναγνωρίζουν τη λειτουργία των μορφοσυντακτικών δομών, καθώς και να χειρίζονται αυτές τις δομές, ανάλογα με τους επικοινωνιακούς στόχους του κειμένου.

γ) Να συντάξουν ένα κείμενο, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο, με το οποίο κρίνουν ή σχολιάζουν κάποια σημεία του κειμένου ή αναπτύσσουν προσωπικές απόψεις, παίρνοντας αφορμή από το κείμενο. Η έκταση της ανάπτυξης αυτής καθορίζεται κατά προσέγγιση, χωρίς να υπερβαίνει τις 600 λέξεις.

Το πρώτο θέμα βαθμολογείται με 25 μονάδες, το δεύτερο θέμα βαθμολογείται με 35 μονάδες, οι οποίες κατανέμονται σε επιμέρους ερωτήσεις, ενώ το τρίτο θέμα βαθμολογείται με 40 μονάδες. Κατά τη βαθμολόγηση όλων των θεμάτων λαμβάνεται υπόψη η ορθογραφία, η δομή του κειμένου, ο λεξιλογικός πλούτος, η ακρίβεια και η ορθότητα της διατύπωσης καθώς και το περιεχόμενο.

Γ. Λογοτεχνία

1. Α. Για την εξέταση του μαθήματος της **Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας** στην Α' Τάξη Ημερησίου και στην Α' Τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές αδίδακτο κείμενο, ομοειδές ή ομόθεμο με τις διδακτικές ενότητες που έχουν διδαχθεί («Τα φύλα στη λογοτεχνία», «Παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση» και «Θέατρο»).

1. Σε περίπτωση που το κείμενο αναφέρεται στις θεματικές ενότητες «Τα φύλα στη Λογοτεχνία» και «Θέατρο», οι μαθητές καλούνται:

α) να επισημάνουν τα πρόσωπα που αναφέρονται στο κείμενο και να τα εντάξουν στον τόπο και στον χρόνο της αφήγησης·

β) να διακρίνουν και να περιγράψουν ένα ή δύο λογοτεχνικούς χαρακτήρες, κάνοντας αναφορές στις σχέσεις των δύο φύλων, στον κοινωνικό τους ρόλο ή σε κοινωνικά

στερεότυπα σχετιζόμενα με το θέμα του κειμένου, και να αιτιολογήσουν τις απαντήσεις τους με αντίστοιχες παραπομπές στο κείμενο.

γ) να βρουν τον αφηγητή της ιστορίας και να αλλάξουν το πρόσωπο του αφηγητή ώστε να φανεί η αντίστοιχη αλλαγή στην οπτική της αφήγησης ή να μετατρέψουν το διαλογικό μέρος του κειμένου σε συνεχή αφηγηματικό λόγο·

δ) να διατυπώσουν σε μία ή δύο παραγράφους την άποψή τους για το περιεχόμενο του κειμένου συσχετίζοντάς το με τις αντιλήψεις της εποχής μας.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «α» και «β» βαθμολογούνται με 50 μονάδες ($\alpha = 25$ μονάδες + $\beta = 25$ μονάδες) και συνοδεύουν το αδίδακτο κείμενο.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «γ» και «δ» βαθμολογούνται με 50 μονάδες ($\gamma = 25$ μονάδες + $\delta = 25$ μονάδες).

2. Σε περίπτωση που το ποίημα ανήκει στην ενότητα «Παράδοση και Μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση», οι μαθητές καλούνται:

α) να αναγνωρίσουν στο ποίημα γενικά χαρακτηριστικά της παραδοσιακής ή της μοντέρνας ποίησης·

β) να επισημάνουν στο ποίημα εκφραστικά μέσα και εκφραστικούς τρόπους (μεταφορές, παρομοιώσεις, εικόνες, στοιχεία που αφορούν τη γλώσσα, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κ.λπ.) και να σχολιάσουν τη λειτουργία τους·

γ) να επισημάνουν στο ποίημα βασικά χαρακτηριστικά του λογοτεχνικού ρεύματος (π.χ. ρομαντισμός, συμβολισμός κ.λπ.) στο οποίο ανήκει·

δ) να σχολιάσουν σε μία ή δύο παραγράφους βασικά σύμβολα ή θέματα του ποιήματος και να αιτιολογήσουν τις απαντήσεις τους με αντίστοιχες παραπομπές στο κείμενο.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «α» και «β» βαθμολογούνται με 50 μονάδες ($\alpha = 25$ μονάδες + $\beta = 25$ μονάδες) και συνοδεύουν το αδίδακτο κείμενο.

Οι ερωτήσεις υπό τα στοιχεία «γ» και «δ» βαθμολογούνται με 50 μονάδες ($\gamma = 25$ μονάδες + $\delta = 25$ μονάδες).

B. Για την εξέταση στη **Νέα Ελληνική Λογοτεχνία** στη Β' Τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο πεζό ή ποιητικό κείμενο, που περιλαμβάνεται στη διδαχθείσα ύλη, καθώς και αδίδακτο πεζό ή ποιητικό κείμενο ίσης κατά προσέγγιση δυσκολίας με το διδαγμένο, με τις αναγκαίες διευκρινίσεις.

Οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν σε τέσσερα (4) θέματα, από τα οποία δύο (2), τα υπό τα στοιχεία «α» και «β» συνοδεύουν το αδίδακτο κείμενο, και δύο (2), τα υπό τα στοιχεία «γ» και «δ», αναφέρονται στο διδαγμένο κείμενο. Τα θέματα αφορούν:

- α) στον ερμηνευτικό σχολιασμό του αδίδακτου λογοτεχνικού κειμένου.
- β) σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων που εμπεριέχονται στο αδίδακτο κείμενο (π.χ. ζητείται από τους μαθητές να βρουν μεταφορές, παρομοιώσεις, εικόνες, στοιχεία που αφορούν τη γλώσσα, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κ.λπ.)
- γ) στον συγγραφέα του διδαγμένου κειμένου και σε γραμματολογικά στοιχεία που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από αυτό.
- δ) στον ερμηνευτικό ή αισθητικό σχολιασμό του διδαγμένου κειμένου ή στην ανάπτυξη, σε μία (1) ή δύο (2) παραγράφους, χωρίων του.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25% σε κάθε θέμα, το οποίο μπορεί να αναλύεται σε δύο ερωτήσεις. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό της δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες κάθε ερώτησης καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές».

2. Για την εξέταση στο μάθημα της **Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας** της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές σε φωτοαντίγραφο περιορισμένης εκτάσεως πεζό ή ποιητικό κείμενο που περιλαμβάνεται στη διδαχθείσα ύλη, καθώς και αδίδακτο περιορισμένης εκτάσεως πεζό ή ποιητικό κείμενο (ίσης κατά προσέγγιση δυσκολίας με το διδαγμένο), με τις αναγκαίες διευκρινίσεις. Το αδίδακτο κείμενο εντάσσεται γραμματολογικά σε μία από τις ενότητες του οικείου διδακτικού εγχειριδίου (**Νέα Αθηναϊκή Σχολή: Η πεζογραφία, Νεότερη Λογοτεχνία: Πρώτη 10ετία του Μεσοπολέμου, Νεότερη Ποίηση, Πεζογραφία: Η πεζογραφία του Μεσοπολέμου**). Οι μαθητές καλούνται να απαντήσουν στα παρακάτω τέσσερα (4) θέματα, που μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ερωτήσεις το καθένα, από τα οποία δύο (2), και συγκεκριμένα τα υπό τα στοιχεία «α» και «β», συνοδεύουν το αδίδακτο κείμενο, και δύο (2), τα υπό τα στοιχεία «γ» και «δ», αναφέρονται στο διδαγμένο κείμενο. Τα θέματα αφορούν:

- α) στην κατανόηση του αδίδακτου λογοτεχνικού κειμένου, στον ερμηνευτικό σχολιασμό παραγράφων ή στίχων του, στην επισήμανση συμβόλων (μυθικών ή άλλων), στην αξιολόγηση στάσεων και αντιλήψεων που εντοπίζονται σε αυτό, στον χαρακτηρισμό των προσώπων που αναφέρονται στο κείμενο και την ένταξή τους στον τόπο και στον χρόνο της αφήγησης κ.λπ.
- β) σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων που εντοπίζονται στο αδίδακτο κείμενο (π.χ. ζητείται από τους μαθητές να εντοπίσουν και να σχολιάσουν μεταφορές, παρομοιώσεις, επαναλήψεις, εικόνες, στοιχεία της γλώσσας, όπως λόγιες, λαϊκές ιδιωματικές ή αντιλυρικές λέξεις κ.λπ.) και στην επαλήθευση μιας κρίσης σχετικής με το κείμενο (το είδος του, τη λογοτεχνική γενιά του δημιουργού ή το λογοτεχνικό ρεύμα στο οποίο ανήκει το κείμενο, το ύφος του, τη δομή του κ.λπ.).
- γ) σε γραμματολογικά στοιχεία που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από το διδαγμένο κείμενο και αφορούν στο είδος του, στον συγγραφέα, στο λογοτεχνικό ρεύμα στο οποίο εντάσσεται το κείμενο, σε στοιχεία της αφήγησης κ.λπ.
- δ) στον ερμηνευτικό ή αισθητικό σχολιασμό του διδαγμένου κειμένου (στην κατανόηση του περιεχομένου, στη δομή, στον σχολιασμό φράσεων, στίχων ή παραγράφων, στην ανάπτυξη χωρίων σε μία (1) ή δύο (2) παραγράφους, σε χαρακτηρισμούς προσώπων, σε στάσεις και αντιλήψεις, σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων, σε απλά υφολογικά στοιχεία κ.λπ.).

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25% σε κάθε θέμα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις των θεμάτων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό της δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες κάθε ερώτησης καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

3. Η εξέταση στα μαθήματα «**Νεοελληνική Λογοτεχνία**» Γενικής Παιδείας και «**Λογοτεχνία**» της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου αναφέρεται σε πεζό ή ποιητικό κείμενο που περιέχεται στη διδαχθείσα ύλη της αντίστοιχης τάξης, το οποίο δίνεται στους μαθητές σε φωτοτυπία, μαζί με τις αναγκαίες σημασιολογικές ή άλλες διευκρινίσεις. Το κείμενο συνοδεύεται από πέντε ερωτήσεις που αναφέρονται:

- α) στον συγγραφέα του έργου και σε γραμματολογικά στοιχεία που προκύπτουν άμεσα ή έμμεσα από το κείμενο (1 ερώτηση),
- β) στη δομή του κειμένου, στην επαλήθευση ή διάψευση μιας κρίσης με βάση το κείμενο, σε παρατηρήσεις επί των εκφραστικών μέσων και τρόπων του κειμένου (υφολογική διερεύνηση, αφηγηματικές λειτουργίες, επιλογές του δημιουργού σε διάφορα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης) (2 ερωτήσεις),
- γ) σε σχολιασμό ή στη σύντομη ανάπτυξη, σε 1-2 παραγράφους, ορισμένων χωρίων του κειμένου (1 ερώτηση),
- δ) σε σχολιασμό αδίδακτου λογοτεχνικού κειμένου το οποίο δίνεται στους μαθητές επίσης σε φωτοτυπία και είναι ίσης, κατά προσέγγιση, δυσκολίας με το διδαγμένο (1 ερώτηση).

Η ερώτηση α βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες, οι δύο ερωτήσεις της β' περίπτωσης με είκοσι (20) μονάδες η καθεμία, η ερώτηση γ' με εικοσιπέντε (25) μονάδες και η ερώτηση δ' με είκοσι (20) μονάδες.

Σε περίπτωση κατά την οποία μία (1) ερώτηση αναλύεται σε υποερωτήματα, η βαθμολογία που προβλέπεται γι' αυτήν κατανέμεται ισότιμα στα υποερωτήματα, εκτός αν κατά την ανακοίνωση των θεμάτων καθορίζεται διαφορετικός συντελεστής βαρύτητας γι' αυτά.

Δ. Ιστορία

1. Οι μαθητές στην Α' τάξη Ημερήσιου και Α' και Β' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου αξιολογούνται στο μάθημα της **Ιστορίας** με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες:

I. Στην ομάδα Α' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κ.λπ.):

1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες·β) εξήγηση δύο ή τριών ιστορικών όρων/εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.
2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α.) και (2.β.) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

II. Στην ομάδα Β' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγισή τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτίων ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κ.λπ.). Τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από ενότητες της εξεταστέας ύλης διαφορετικές εκείνων από τις οποίες προέρχονται οι ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α' και βαθμολογούνται αθροιστικά με 50 μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων.

Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

2. Οι μαθητές εξετάζονται στο μάθημα της **Ιστορίας** της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες:

I. Στην ομάδα Α' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κ.λπ.):

1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες β) εξήγηση δύο (2) ή τριών (3) ιστορικών όρων/εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.
2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α) και (2.β) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

II. Στην ομάδα Β' περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγισή τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτίων ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κ.λπ.). Προς αποφυγήν επικαλύψεων, τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από την εξεταστέα ύλη με τρόπο ώστε να είναι διαφορετικά ως προς το γνωστικό τους περιεχόμενο από τις ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α' και βαθμολογούνται αθροιστικά με πενήντα (50) μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων.

Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο (2) ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

3. Η **Ιστορία** ως μάθημα Γενικής Παιδείας και ως μάθημα της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών και της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας & Πληροφορικής στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου εξετάζεται με συνδυασμό ερωτήσεων, οι οποίες ταξινομούνται σε δύο ομάδες.

α) Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνονται δύο θέματα που μπορούν να αναλύονται σε ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (ιστορικές

έννοιες, ιστορικά γεγονότα, χρονολογίες, δράση ιστορικών προσώπων, κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά και πολιτιστικά φαινόμενα, κ.τ.λ.) και η κατανόησή τους.

β) Στη δεύτερη ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) τουλάχιστον θέματα που απαιτούν σύνθεση ιστορικών γνώσεων και κριτική ικανότητα (αξιολογήσεις ιστορικών γεγονότων ή ιστορικών προσώπων, ανάλυση αιτιών ή συνθηκών που συντέλεσαν στη διαμόρφωση και εξέλιξη σημαντικών ιστορικών φαινομένων κ.τ.λ.). Στην περίπτωση αυτή μπορούν να χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές σε φωτοτυπία. Το υλικό αυτό αφορά γραπτές ιστορικές πηγές, εικαστικά έργα, χάρτες, διαγράμματα κ.τ.λ. που χρησιμοποιούνται ως αποδεικτικά στοιχεία ή ως μέσα άντλησης στοιχείων για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε καθεμία από τις ομάδες αυτές. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε ομάδας, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

Ε. Λατινικά

Για την εξέταση στο μάθημα των **Λατινικών** της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Δ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνεται στους μαθητές διδαγμένο κείμενο 10-15 στίχων και ζητείται από αυτούς:

- α) να το μεταφράσουν στη νέα ελληνική γλώσσα.
- β) να απαντήσουν σε τέσσερις παρατηρήσεις: δύο (2) γραμματικές και δύο (2) συντακτικές, οι οποίες μπορεί να αναλύονται σε υποερωτήματα.

Η βαθμολογία κατανέμεται ως εξής:

- i. Μετάφραση κειμένου 40 μονάδες.
- ii. Κάθε γραμματική ή συντακτική παρατήρηση 15 μονάδες.

ΣΤ. Μαθηματικά

1. Η εξέταση στην **Αλγεβρα** και τη **Γεωμετρία** στις Α' και Β' τάξεις Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Α', Β' και Γ' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου και στα

Μαθηματικά της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου γίνεται ως εξής:

I. Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη, με τα οποία ελέγχεται η γνώση εννοιών και ορολογίας, η δυνατότητα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων, η ικανότητα εκτέλεσης γνωστών αλγορίθμων, η ικανότητα του μαθητή να αναλύει, να συνθέτει και να επεξεργάζεται δημιουργικά ένα δεδομένο υλικό, καθώς και η ικανότητα επιλογής και εφαρμογής κατάλληλης μεθόδου.

II. Τα τέσσερα θέματα που δίνονται στους μαθητές διαρθρώνονται ως εξής:

α. Το πρώτο θέμα αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος περιέχει πέντε (05) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (πολλαπλής επιλογής, Σωστού - Λάθους, αντιστοίχισης) με τις οποίες ελέγχεται η γνώση και η κατανόηση των βασικών εννοιών και των σπουδαιότερων συμπερασμάτων της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης. Στο δεύτερο μέρος ζητείται η απόδειξη μίας απλής πρότασης (ιδιότητας, λήμματος, θεωρήματος ή πορίσματος), που είναι αποδειγμένη στο σχολικό εγχειρίδιο.

β. Το δεύτερο θέμα αποτελείται από μία άσκηση που είναι εφαρμογή ορισμών, αλγορίθμων ή προτάσεων (ιδιοτήτων, θεωρημάτων, πορίσματων).

γ. Το τρίτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση που απαιτεί από τον μαθητή ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών και αποδεικτικών ή υπολογιστικών διαδικασιών.

δ. Το τέταρτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση ή ένα πρόβλημα που η λύση του απαιτεί από τον μαθητή ικανότητες συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και την ανάληψη πρωτοβουλιών για την ανάπτυξη στρατηγικών επίλυσής του.

Το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο θέμα μπορούν να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα που διευκολύνουν τον μαθητή στη λύση.

III. Η βαθμολογία κατανέμεται ανά εικοσιπέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα (4) θέματα. Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα το πρώτο μέρος βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες, ενώ το δεύτερο μέρος βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες. Στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο θέμα η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας τους και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

2. Η εξέταση στα **Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής** ως μάθημα Γενικής Παιδείας και στα **Μαθηματικά** της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών και της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας & Πληροφορικής στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου γίνεται ως εξής

Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη, τα οποία μπορούν να αναλύονται σε υποερωτήματα, με τα οποία ελέγχεται η δυνατότητα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων, η γνώση εννοιών και ορολογίας και η ικανότητα εκτέλεσης γνωστών αλγορίθμων, η ικανότητα του μαθητή να αναλύει, να συνθέτει και να επεξεργάζεται δημιουργικά ένα δεδομένο υλικό, καθώς και η ικανότητα επιλογής και εφαρμογής κατάλληλης μεθόδου.

Τα τέσσερα θέματα που δίνονται στους μαθητές διαρθρώνονται ως εξής:

- α) Το πρώτο θέμα αποτελείται από ερωτήματα θεωρίας που αφορούν έννοιες, ορισμούς, λήμματα, προτάσεις, θεωρήματα και πορίσματα. Με το θέμα αυτό ελέγχεται η κατανόηση των βασικών εννοιών, των σπουδαιότερων συμπερασμάτων, καθώς και η σημασία τους στην οργάνωση μιας λογικής δομής.
- β) Το δεύτερο και το τρίτο θέμα αποτελείται το καθένα από μία άσκηση που απαιτεί από το μαθητή ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών αποδεικτικών ή υπολογιστικών διαδικασιών. Η κάθε άσκηση μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.
- γ) Το τέταρτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση ή ένα πρόβλημα που η λύση του απαιτεί από το μαθητή ικανότητες συνδυασμού και σύνθεσης προηγούμενων γνώσεων, αλλά και την ανάληψη πρωτοβουλιών στη διαδικασία επίλυσής του. Το θέμα αυτό μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα, τα οποία βοηθούν το μαθητή στη λύση.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα.

Ζ. Φυσική, Χημεία, Βιολογία

1. Στα μαθήματα **Φυσική** και **Χημεία** στις Α' και Β' τάξεις Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και Α', Β' και Γ' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου και στο μάθημα

Φυσική Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και της Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου η εξέταση γίνεται ως εξής:

I. Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη που καθορίζονται ως εξής:

α) Το πρώτο θέμα αποτελείται από πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου, με τις οποίες ελέγχεται η γνώση της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης.

β) Το δεύτερο θέμα αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχεται η κατανόηση της θεωρίας και οι ικανότητες και δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων ή άλλων δραστηριοτήτων που έγιναν στο πλαίσιο του μαθήματος. Με τις ερωτήσεις μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές να αναπτύξουν την απάντησή τους ή να απαντήσουν σε ένα ερώτημα κλειστού τύπου και να αιτιολογήσουν την απάντησή τους.

γ) Το τρίτο θέμα αποτελείται από άσκηση εφαρμογής της θεωρίας, η οποία απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών, θεωριών, τύπων, νόμων και αρχών και μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.

δ) Το τέταρτο θέμα αποτελείται από ένα πρόβλημα ή μία άσκηση, που απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και ανάπτυξη στρατηγικής για τη διαδικασία επίλυσής του. Το πρόβλημα αυτό ή η άσκηση μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα.

II. Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα κάθε μία ερώτηση βαθμολογείται με 5 μονάδες και στο δεύτερο θέμα η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με 12 μονάδες και η δεύτερη με 13 μονάδες. Στο τρίτο και τέταρτο θέμα η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

2. Στο μάθημα Βιολογία στις Α' και Β' τάξεις Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και Α', Β' και Γ' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου οι μαθητές εξετάζονται σε 4 ισόβαθμα θέματα που έχουν την ακόλουθη μορφή, περιεχόμενο και σκοπό:

1ο Θέμα: Περιλαμβάνει πέντε (5) ισόβαθμες ανεξάρτητες ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου, όπως: πολλαπλής επιλογής, σωστού-λάθους, διαζευκτικής απάντησης (από τις οποίες ο μαθητής επιλέγει όποια ή όποιες συνεχίζουν ορθά μια ημιτελή φράση) κ.ά.

Το θέμα αποσκοπεί στον έλεγχο της απόκτησης γνώσεων και της κατανόησης από τον μαθητή βιολογικών εννοιών, διαδικασιών ή φαινομένων από ένα ευρύ τμήμα της εξεταστέας ύλης.

2ο Θέμα: Περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις οι οποίες βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα. Οι ερωτήσεις αυτές μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους υποερωτήματα.

Το θέμα αποσκοπεί στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να ανακαλεί γνώσεις που έχει αποκτήσει γύρω από το εξεταζόμενο θέμα (βιολογική έννοια, διαδικασία ή φαινόμενο) και να τις εκθέτει ή/και να τεκμηριώνει τις απόψεις του με πληρότητα και σαφήνεια.

3ο Θέμα: Περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις, οι οποίες βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα. Οι ερωτήσεις αυτές μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους υποερωτήματα.

Κάθε μία από τις ερωτήσεις αυτές περιλαμβάνει μια απεικόνιση (εικόνα, διάγραμμα ροής, γραφική παράσταση κ.ά.) που μπορεί να αποδίδει μια βιολογική δομή, λειτουργία ή φαινόμενο. Η απεικόνιση συνοδεύεται από σχετικό επεξηγηματικό κείμενο.

Ο μαθητής καλείται να απαντήσει σε υποερωτήματα που μπορεί να αφορούν στη δομική και λειτουργική σχέση των μερών (αν πρόκειται για βιολογική δομή), στην έκβασή του ή/και στους παράγοντες που την επηρεάζουν (αν πρόκειται για λειτουργία ή βιολογικό φαινόμενο) κ.ά.

Το θέμα αποσκοπεί στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να αξιοποιεί θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες (ανάλυσης, σύνθεσης κ.τ.λ.) που έχει αποκτήσει, προκειμένου να εντοπίζει, να αντλεί, να αξιολογεί και να επεξεργάζεται πληροφορίες και δεδομένα που του παρέχει η απεικόνιση και το επεξηγηματικό κείμενο που τη συνοδεύει, ώστε να εξάγει συμπεράσματα και να διατυπώνει πλήρεις, σαφείς και στοιχειοθετημένες απαντήσεις.

4ο Θέμα: Περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις, οι οποίες βαθμολογούνται με δώδεκα (12) και δεκατρείς (13) μονάδες αντίστοιχα. Οι ερωτήσεις αυτές μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους υποερωτήματα.

Κάθε ερώτηση αποτελεί δοκιμασία στην οποία ο μαθητής καλείται είτε να διερευνήσει μια πραγματική ή υποθετική κατάσταση που περιγράφεται στην εκφώνηση (π.χ. την έκβαση μιας βιολογικής διαδικασίας) είτε να επιλύσει ένα πρόβλημα που άπτεται εφαρμογών της Βιολογίας στην καθημερινή ζωή του σύγχρονου ανθρώπου, είτε να λύσει μια άσκηση εφαρμόζοντας την κατάλληλη μεθοδολογία και αξιοποιώντας βιολογικούς νόμους και θεωρίες.

Το θέμα αποσκοπεί στην αξιολόγηση της ικανότητας του μαθητή να αξιοποιεί, σε συνδυασμό, γνώσεις και δεξιότητες που έχει αποκτήσει από ποικίλες περιοχές της ύλης, προκειμένου να διερευνά και να ερμηνεύει καταστάσεις ή να επιλύει προβλήματα που σχετίζονται με τις εφαρμογές της Βιολογίας στην καθημερινή ζωή.

3. Η εξέταση στα μαθήματα **Φυσική και **Χημεία** της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου γίνεται ως εξής**

Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα που έχουν την παρακάτω μορφή:

- α) Το πρώτο θέμα αποτελείται από ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχεται η γνώση της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης.
- β) Το δεύτερο θέμα αποτελείται από ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχεται η κατανόηση της θεωρίας και η κριτική ικανότητα των μαθητών και συγχρόνως οι νοητικές δεξιότητες που απέκτησαν κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων ή άλλων δραστηριοτήτων που έγιναν στο πλαίσιο του μαθήματος.
- γ) Το τρίτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση εφαρμογής της θεωρίας, η οποία απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών, θεωριών, τύπων, νόμων και αρχών. Η άσκηση μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.
- δ) Το τέταρτο θέμα αποτελείται από ένα πρόβλημα ή μία άσκηση, που απαιτούν ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και την ανάπτυξη στρατηγικής για τη διαδικασία επίλυσής του. Το πρόβλημα αυτό ή η άσκηση μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα.

4. Η εξέταση στη **Βιολογία** ως μάθημα Γενικής Παιδείας και Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου γίνεται ως εξής

Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα που έχουν ως εξής:

α) Το πρώτο και δεύτερο θέμα αποτελούνται από ανεξάρτητες ερωτήσεις που στοχεύουν στον έλεγχο της απόκτησης γνώσεων και της δυνατότητας παρουσίασης και τεκμηρίωσης θεμάτων σχετικών με την εξέταστέα ύλη και της κατανόησης από το μαθητή βιολογικών εννοιών, διαδικασιών ή φαινομένων.

β) Το τρίτο θέμα αποτελείται από ερωτήσεις που στοχεύουν στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να αξιοποιεί θεωρητικές γνώσεις και δεξιότητες (ανάλυση, σύνθεση κ.τ.λ.) για την αξιολόγηση δεδομένων και την εξαγωγή συμπερασμάτων.

γ) Το τέταρτο θέμα αποτελείται από μία άσκηση ή ένα πρόβλημα και στοχεύει στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να χρησιμοποιεί, σε συνδυασμό, γνώσεις ή δεξιότητες που απέκτησε για την επίλυσή τους.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25 μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα.

Η. Πολιτική Παιδεία, Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών, Γεωλογία & Διαχείριση Φυσικών Πόρων, Κοινωνιολογία, Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών, Αρχές Οικονομικής Θεωρίας, Ιστορία Κοινωνικών Επιστημών

1. Για τα μαθήματα **Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία)** στις Α' και Β' τάξεις Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Β' και Γ' τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου και **Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών (Κοινωνιολογία, Οικονομική Επιστήμη και Πολιτική Επιστήμη)** της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών της Β' τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Γ' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου η εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η

κατανόησή τους. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει τρεις (3) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Ειδικότερα, περιλαμβάνει: μία ερώτηση με πέντε (5) υποερωτήματα Σωστού-Λάθους ($5 \times 3 = 15$ Μονάδες) και δύο ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, που καθεμία βαθμολογείται με πέντε (5) Μονάδες ($5 \times 2 = 10$ Μονάδες).

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

β) Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει δύο ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

2. Για το μάθημα «**Γεωλογία & Διαχείριση Φυσικών Πόρων**» στην Α' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και Α' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου η εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους.

β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί

να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία κατανομή καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

3. Η εξέταση στο μάθημα **Κοινωνιολογία** της Ομάδας Προσανατολισμού Ανθρωπιστικών Σπουδών και της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας & Πληροφορικής και στο μάθημα επιλογής Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου περιλαμβάνει δύο ομάδες ερωτήσεων:

α) Η πρώτη αποτελείται από ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους.

β) Η δεύτερη αποτελείται από δύο ή τρεις ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε καθεμία από τις ομάδες αυτές. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε ομάδας, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

4. Για το μάθημα **Αρχές Οικονομικής Θεωρίας** της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας & Πληροφορικής στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου η εξέταση περιλαμβάνει τέσσερις ομάδες ερωτήσεων:

α) Η πρώτη αποτελείται από ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους.

β) Η δεύτερη αποτελείται από μία ερώτηση με την οποία ελέγχεται η ικανότητα σύνθεσης και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

γ) Η τρίτη αποτελείται από μία άσκηση, η οποία απαιτεί την εφαρμογή τύπων, νόμων ή αρχών για την εξαγωγή αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων. Η άσκηση μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.

δ) Η τέταρτη αποτελείται από ένα πρόβλημα, το οποίο απαιτεί την ικανότητα συνδυασμού γνώσεων για τον υπολογισμό, τη συσχέτιση και αξιολόγηση οικονομικών μεγεθών. Το πρόβλημα αυτό μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 25% σε καθεμία από τις ομάδες αυτές. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε ομάδας, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

5. Για το μάθημα Ιστορία Κοινωνικών Επιστημών στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου η εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει τρεις (3) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Ειδικότερα, περιλαμβάνει: μία ερώτηση με πέντε (5) υποερωτήματα Σωστού-Λάθους ($5 \times 3 = 15$ Μονάδες) και δύο ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής, που καθεμία βαθμολογείται με πέντε (5) Μονάδες ($5 \times 2 = 10$ Μονάδες).

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

β) Η δεύτερη ομάδα θεμάτων περιλαμβάνει δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής στην καθημερινή πράξη των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει δύο ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

Θ. Θρησκευτικά

1. Η γραπτή προαγωγική εξέταση στα **Θρησκευτικά** στην Α΄ τάξη Ημερήσιου και Α΄ και Β΄ τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες ($5 \times 5 = 25$).

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δεκατρείς (13) μονάδες και η δεύτερη με δώδεκα (12) μονάδες.

β) Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει δύο θέματα με αντίστοιχες ερωτήσεις ευρύτερης ανάπτυξης, με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης αλλά και διασύνδεσης γνώσεων, γεγονότων και διαδικασιών που απέκτησαν οι μαθητές.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει μία (1) ερώτηση και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει επίσης μία (1) ερώτηση και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

2. Για το μάθημα **Θρησκευτικά** στη Β΄ τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Γ΄ τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου η εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται τόσο η κατοχή των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων όσο και η κατανόησή τους. Κάθε ένα από τα δύο θέματα περιέχει ερωτήσεις διαβαθμισμένης δυσκολίας.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου και

βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες ($5 \times 5 = 25$).

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες. Η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δέκα (10) μονάδες και η δεύτερη με δεκαπέντε (15) μονάδες.

β) Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει δύο θέματα με αντίστοιχες ερωτήσεις ευρύτερης ανάπτυξης, με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης αλλά και διασύνδεσης γνώσεων, γεγονότων και διαδικασιών που απέκτησαν οι μαθητές.

Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει μία (1) ερώτηση και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει επίσης μία (1) ερώτηση και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

3. Τα **Θρησκευτικά** στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου εξετάζονται με ερωτήσεις, οι οποίες ταξινομούνται σε δύο ομάδες:

α) Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνονται ερωτήσεις που ελέγχουν την κατοχή των γνώσεων που περιλαμβάνονται στην εξεταστέα ύλη και την κατανόησή τους.

β) Στη δεύτερη ομάδα περιλαμβάνονται δύο ερωτήσεις που απαιτούν συνδυασμό γνώσεων και κριτική ικανότητα από μέρους των μαθητών.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε καθεμία από τις ομάδες αυτές. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε ομάδας, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.»

I. Εφαρμογές Πληροφορικής. Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ. Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον

1. Η γραπτή εξέταση στο μάθημα **Εφαρμογές Πληροφορικής** στην Α' τάξη Ημερήσιου και Α' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου περιλαμβάνει θέματα διαβαθμισμένης δυσκολίας και συγκεκριμένα:

- α) δύο (2) θέματα θεωρίας,
- β) δύο (2) θέματα ασκήσεων ή προβλημάτων.

Τα θέματα θεωρίας αποτελούνται από ερωτήσεις διαφόρων τύπων με τις οποίες ελέγχονται η γνώση και η κατανόηση της θεωρίας, η κριτική ικανότητα των μαθητών, η ικανότητα αξιοποίησης θεωρητικών γνώσεων για την αξιολόγηση δεδομένων και την εξαγωγή συμπερασμάτων και η δυνατότητα παρουσίασής τους με σωστούς επιστημονικούς όρους και σωστό γραπτό λόγο.

Τα θέματα ασκήσεων ή προβλημάτων στοχεύουν στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να χρησιμοποιεί, σε συνδυασμό, γνώσεις ή δεξιότητες που απέκτησε για την επίλυσή τους.

Η βαθμολογία προκύπτει κατά 50% από τα θέματα της θεωρίας (2x25%) και κατά 50% από τις ασκήσεις ή τα προβλήματα (2x25%).

2. Η εξέταση στο μάθημα **Εισαγωγή στις Αρχές της Επιστήμης των Η/Υ** στη Β' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Γ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου γίνεται ως εξής:

i. Στους μαθητές δίνονται τέσσερα (4) θέματα από την εξεταστέα ύλη, με τα οποία ελέγχεται η γνώση και η κατανόηση εννοιών και ορολογίας, η κριτική ικανότητα, η δυνατότητα αναπαραγωγής γνωστικών στοιχείων, η ικανότητα του μαθητή να αναλύει, να συνθέτει και να δημιουργεί, συνδυάζοντας γνώσεις ή δεξιότητες που απέκτησε για την επίλυσή τους.

ii. Τα τέσσερα θέματα που δίνονται στους μαθητές διαρθρώνονται ως εξής:

α) Το πρώτο θέμα αποτελείται από πέντε (5) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (πολλαπλής επιλογής, Σωστού -Λάθους, αντιστοίχισης) με τις οποίες ελέγχεται η γνώση και η κατανόηση των βασικών εννοιών και των σπουδαιότερων συμπερασμάτων της θεωρίας σε όσο το δυνατόν ευρύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης.

β) Το δεύτερο θέμα αποτελείται από δύο (2) ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχεται η κατανόηση της θεωρίας και οι ικανότητες και δεξιότητες που απέκτησαν οι μαθητές κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών ασκήσεων ή άλλων δραστηριοτήτων που έγιναν στο πλαίσιο του μαθήματος. Με τις ερωτήσεις μπορεί να ζητηθεί από τους μαθητές να αναπτύξουν την απάντησή τους ή να απαντήσουν σε ένα ερώτημα κλειστού τύπου και να αιτιολογήσουν την απάντησή τους.

γ) Το τρίτο θέμα αποτελείται από ένα πρόβλημα ή μία άσκηση εφαρμογής της θεωρίας, η οποία απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης εννοιών, θεωριών, εντολών και αρχών και μπορεί να αναλύεται σε επιμέρους ερωτήματα που διευκολύνουν τον μαθητή στη λύση.

δ) Το τέταρτο θέμα αποτελείται από ένα πρόβλημα ή μία άσκηση, που απαιτεί ικανότητα συνδυασμού και σύνθεσης γνώσεων, αλλά και ανάπτυξη στρατηγικής για τη διαδικασία δημιουργίας ή επίλυσής του. Το πρόβλημα αυτό ή η άσκηση μπορεί να αναλύονται σε επιμέρους ερωτήματα που διευκολύνουν τον μαθητή στη λύση.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά εικοσιπέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα (4) θέματα. Ειδικότερα, στο πρώτο θέμα κάθε μία ερώτηση βαθμολογείται με πέντε (5) μονάδες και στο δεύτερο θέμα η πρώτη ερώτηση βαθμολογείται με δώδεκα (12) μονάδες και η δεύτερη με δεκατρείς (13) μονάδες. Στο τρίτο και τέταρτο θέμα η κατανομή της βαθμολογίας στα επιμέρους ερωτήματα μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας και καθορίζεται στη διατύπωση των θεμάτων.

3. Η εξέταση στο μάθημα **Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον** της Ομάδας Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών και της Ομάδας Προσανατολισμού Σπουδών Οικονομίας & Πληροφορικής στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου και στη Δ' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου περιλαμβάνει θέματα θεωρίας και ασκήσεων ή προβλημάτων και είναι κλιμακούμενης δυσκολίας.

α) Τα θέματα θεωρίας αποτελούνται από ερωτήσεις διαφόρων τύπων με τις οποίες ελέγχονται η γνώση και η κατανόηση της θεωρίας, η κριτική ικανότητα των μαθητών, η ικανότητα αξιοποίησης θεωρητικών γνώσεων για την αξιολόγηση δεδομένων και την εξαγωγή συμπερασμάτων και η δυνατότητα παρουσίασής τους με σωστούς επιστημονικούς όρους και σωστό γραπτό λόγο.

β) Τα θέματα ασκήσεων ή προβλημάτων στοχεύουν στον έλεγχο της ικανότητας του μαθητή να χρησιμοποιεί, σε συνδυασμό, γνώσεις ή δεξιότητες που απέκτησε για την επίλυσή τους.

Η εξέταση στο μάθημα αυτό περιλαμβάνει ένα (1) θέμα θεωρίας και τρεις (3) ασκήσεις ή προβλήματα σχετικά με το περιεχόμενο του μαθήματος και τις εφαρμογές του.

Η βαθμολογία προκύπτει κατά 40% από το θέμα της θεωρίας και κατά 60% (3x20%) από τις ασκήσεις ή τα προβλήματα.

ΙΑ. Ξένες Γλώσσες

1. Στις Α΄ και Β΄ τάξεις Ημερήσιου Γενικού Λυκείου και Α΄, Β΄ και Γ΄ τάξεις Εσπερινού Γενικού Λυκείου η εξέταση των **ξένων γλωσσών** περιλαμβάνει θέματα διαβαθμισμένης δυσκολίας. Τα θέματα των εξετάσεων ορίζονται ως εξής:

Θέμα 1. Κατανόηση γραπτού λόγου

Δίδεται στους μαθητές διδαγμένο κείμενο (α) 180-350 λέξεων για τα Αγγλικά και (β) 150-180 λέξεων για τα Γαλλικά και Γερμανικά, το οποίο συνοδεύεται από μία δοκιμασία με δέκα (10) ερωτήματα που αποσκοπούν στον έλεγχο σφαιρικής κατανόησης ή/και (β) κατανόησης επιμέρους μηνυμάτων/πληροφοριών του κειμένου (σύνολο 30%).

Θέμα 2α. Λεξικογραμματική

Δίδεται μία (1) δοκιμασία που αποσκοπεί στον έλεγχο λεξιλογικής ικανότητας με 10 επιμέρους ερωτήματα για την Αγγλική και 5 για την Γαλλική και τη Γερμανική. Πρόκειται για ερωτήματα συμπλήρωσης (σύνολο 20%).

Θέμα 2β. Λεξικογραμματική

Δίδεται μία (1) δοκιμασία που αποσκοπεί στον έλεγχο γραμματικής ικανότητας με 10 επιμέρους ερωτήματα για την Αγγλική και 5 για την Γαλλική και τη Γερμανική. Πρόκειται για ερωτήματα επιλογής (σύνολο 20%).

Θέμα 3. Παραγωγή γραπτού λόγου

Οι μαθητές καλούνται να γράψουν ένα κείμενο, έκτασης 120-150 λέξεων στην Αγγλική και 80-120 λέξεων στη Γαλλική και Γερμανική, σύμφωνα με πληροφορίες, παροτρύνσεις, ή/και οδηγίες που παρέχονται στην ξένη γλώσσα και οι οποίες ορίζουν με σαφήνεια το συγκειμενικό πλαίσιο της παραγωγής του (δηλαδή ποιος γράφει σε ποιον και για ποιον σκοπό) (σύνολο 30%).

2. Στη Γ΄ τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου η εξέταση των **ξένων γλωσσών** συνίσταται στα εξής:

α) Δίνεται στους μαθητές διδαγμένο κείμενο 150-180 λέξεων και τέσσερις ερωτήσεις κατανόησής του. Κάθε ερώτηση μπορεί να αναλύεται σε περισσότερα υποερωτήματα.

β) Δίνονται τέσσερις (4) παρατηρήσεις γραμματικού συντακτικών φαινομένων, μέσα από το κείμενο. Κάθε παρατήρηση μπορεί να έχει δύο (2) ως τέσσερα (4) ερωτήματα.

γ) Ο μαθητής καλείται να παραγάγει γραπτό λόγο (καθοδηγούμενο ή ελεύθερο) 120-150 λέξεων.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 35% στις ερωτήσεις της κατηγορίας α' και β' και κατά 30% στην παραγωγή γραπτού κειμένου.

IB. Ερευνητική Εργασία (Project)

Οι μαθητικές ομάδες κάθε ερευνητικού θέματος υποβάλλουν, μετά την δημόσια παρουσίαση της ερευνητικής εργασίας, προς αξιολόγηση τον ομαδικό φάκελο της Ερευνητικής τους Εργασίας, που περιλαμβάνει (α) ερευνητική έκθεση για το θέμα που μελέτησαν, τις ερευνητικές διαδικασίες που ακολούθησαν και τα συμπεράσματα της έρευνας, (β) ένα σχετικό με το θέμα και τα συμπεράσματά τους τέχνημα (αφίσα, ιστοσελίδα, βίντεο, πόστερ, φυλλάδιο, κατασκευή, κ.λπ.) και (γ) ό,τι άλλο συμπληρωματικό υλικό σχετικό με την όλη εργασία τους κρίνουν τα μέλη της ερευνητικής ομάδας.

Τα κριτήρια αξιολόγησης του ερευνητικού έργου των μαθητών αφορούν (α) στην ερευνητική διαδικασία που ακολούθησε η ομάδα, (β) στο περιεχόμενο της ερευνητικής εργασίας, (γ) στη γλώσσα και τη δομή της ερευνητικής έκθεσης και (δ) στον τρόπο της δημόσιας παρουσίασης της ομαδικής εργασίας. Οι τομείς της «ερευνητικής διαδικασίας» και του «περιεχομένου» αξιολογούνται με συντελεστή βαρύτητας 30% ο καθένας, ενώ οι δύο επόμενοι («Γλώσσα/δομή» και «παρουσίαση») με συντελεστή 20% ο καθένας.

Η αξιολόγηση του ομαδικού έργου γίνεται με βάση τον Φάκελο της Ερευνητικής Εργασίας. Με σημείο εκκίνησης το βαθμό της ομαδικής εργασίας γίνεται και η βαθμολόγηση των μελών της ομάδας, με βάση το προσωπικό ημερολόγιο, τον ατομικό φάκελο των μελών και την προσωπική άποψη των υπεύθυνων εκπαιδευτικών για κάθε μέλος.

Σε περίπτωση που κάποιος μαθητής δεν προάγεται στην επόμενη τάξη και δεν έχει προβιβάσιμο βαθμό στην ερευνητική εργασία, επιλέγεται το θέμα στο οποίο υστέρησε περισσότερο (από τα δύο με τα οποία ασχολήθηκε συνολικά κατά τη

διάρκεια της σχολικής χρονιάς) και ο επιβλέπων εκπαιδευτικός του ορίζει τμήματα της ερευνητικής εργασίας που κρίνει ότι πρέπει να επεξεργαστεί εκ νέου. Το Σεπτέμβριο υποβάλλει διορθωμένη την εργασία του μαζί με το προσωπικό του ημερολόγιο και τον ατομικό του φάκελο προς επαναξιολόγηση.

ΙΓ. Φιλοσοφία

Για την εξέταση στο μάθημα **Φιλοσοφία στη Β' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου** και στη Β' τάξης Εσπερινού Γενικού Λυκείου δίνονται δύο ομάδες θεμάτων:

Στην Α' ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα (με ερωτήσεις διαφόρων τύπων), με τα οποία ελέγχεται ο βαθμός κατανόησης της διδαχθείσας ύλης (φιλοσοφικών εννοιών, θεωριών κ.λπ.).

Στη Β' ομάδα περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, τα οποία απαιτούν συνδυασμό γνώσεων, επιχειρηματολογία και τεκμηρίωση, και με τα οποία ελέγχεται η ικανότητα του μαθητή για αυτοδύναμη συνθετική και κριτική σκέψη, καθώς και η ικανότητά του για προεκτάσεις σε σύγχρονους προβληματισμούς. Στις ερωτήσεις αυτές ενδείκνυται να δίνονται σύντομα αποσπάσματα φιλοσοφικών ή άλλων κειμένων, εικόνες, πολυτροπικά κείμενα κ.λπ., με στόχο τη διασάφηση και προέκταση φιλοσοφικών θεμάτων που αφορούν στην εξέταστέα ύλη.

Τα παραπάνω θέματα μπορεί να αναλύονται σε δύο (2) ερωτήσεις το καθένα και ορίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγονται επικαλύψεις της ύλης.

Η βαθμολογία κατανέμεται κατά 50% σε κάθε ομάδα θεμάτων. Κριτήρια για την αξιολόγησή των θεμάτων της ομάδας Β' είναι η εννοιολογική ακρίβεια, η ορθότητα και η εγκυρότητα των επιχειρημάτων, η ευστοχία των παραδειγμάτων, η έκταση και η πρωτοτυπία του κριτικού προβληματισμού που αναπτύσσεται.

Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις των θεμάτων μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας τους και οι βαθμολογικές μονάδες καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

ΙΔ. Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός

Οι μαθητές στην Α' τάξη Ημερήσιου και Α' τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου αξιολογούνται στο μάθημα «**Ελληνικός και Ευρωπαϊκός Πολιτισμός**» με συνδυασμό θεμάτων/ερωτήσεων, που ταξινομούνται σε δύο (2) ομάδες:

I. Στην ομάδα Α΄ περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα που αναλύονται σε επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται οι ιστορικές γνώσεις των μαθητών (χρονολογίες, ιστορικές έννοιες, ιστορικά φαινόμενα ή γεγονότα, δράση προσώπων κ.λπ.):

1. Το πρώτο θέμα περιλαμβάνει: α) ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (1.α), που βαθμολογούνται με δέκα (10) μονάδες· β) εξήγηση δύο ή τριών ιστορικών όρων/εννοιών (1.β), που βαθμολογείται με δεκαπέντε (15) μονάδες.
2. Το δεύτερο θέμα περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2.α.) και (2.β.) και βαθμολογείται με είκοσι πέντε (25) μονάδες.

II. Στην ομάδα Β΄ περιλαμβάνονται δύο (2) θέματα, που το καθένα μπορεί να αναλύεται σε δύο επιμέρους ερωτήσεις, με τις οποίες ελέγχονται η ικανότητα των μαθητών στη σύνθεση των ιστορικών γνώσεων και η κριτική προσέγγισή τους (ανάλυση ή σύνθεση αιτίων ή συνθηκών, αποτίμηση της δράσης προσώπων, αξιολόγηση αποτελεσμάτων, σύγκριση απόψεων, προέκταση ιστορικών πληροφοριών κ.λπ.). Τα θέματα αυτής της ομάδας επιλέγονται από ενότητες της εξεταστέας ύλης διαφορετικές εκείνων από τις οποίες προέρχονται οι ερωτήσεις (2.α) και (2.β) της ομάδας Α΄ και βαθμολογούνται αθροιστικά με 50 μονάδες. Στην περίπτωση αυτής της ομάδας χρησιμοποιούνται και ερωτήσεις επεξεργασίας ιστορικού υλικού, το οποίο δίνεται στους μαθητές φωτοτυπημένο. Το υλικό αυτό προέρχεται από ιστορικές μαρτυρίες, αρχαιολογικές μελέτες, έργα τέχνης, φωτογραφίες, στατιστικούς πίνακες, χάρτες, διαγράμματα και από όλα εκείνα τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται ως ιστορικά τεκμήρια ή ως μέσα άντλησης πληροφοριών για την εξαγωγή ιστορικών συμπερασμάτων.

Η βαθμολογία κάθε ερώτησης των παραπάνω θεμάτων και των δύο ομάδων διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας της. Οι βαθμολογικές μονάδες καθεμιάς καθορίζονται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές.

ΙΕ. Καλλιτεχνική Παιδεία, Ιστορία της Τέχνης

1. Οι μαθητές στην Α΄ τάξη Ημερήσιου και Α΄ τάξη Εσπερινού Γενικού Λυκείου αξιολογούνται στο μάθημα **Καλλιτεχνική Παιδεία** ως εξής:

I. «Εικαστικά»: Η γραπτή προαγωγική εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

- α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται η κατοχή και η κατανόηση των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων.
- β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία κατανομή καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

II. «Μουσική»: Η γραπτή προαγωγική εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

- α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται η κατοχή και η κατανόηση των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων.
- β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία κατανομή καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

III. «Στοιχεία Θεατρολογίας»: Η γραπτή προαγωγική εξέταση περιλαμβάνει δύο ομάδες θεμάτων:

- α) Η πρώτη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις διαφόρων τύπων, με τις οποίες ελέγχεται η κατοχή και η κατανόηση των αναγκαίων γνωστικών στοιχείων.
- β) Η δεύτερη ομάδα αποτελείται από δύο θέματα με ερωτήσεις με τις οποίες ελέγχεται η ικανότητα συνθετικής και κριτικής ανάλυσης και εφαρμογής των γνώσεων που απέκτησαν οι μαθητές.

Η βαθμολογία κατανέμεται ανά είκοσι πέντε (25) μονάδες στο καθένα από τα τέσσερα θέματα. Η κατανομή της βαθμολογίας στις ερωτήσεις κάθε θέματος, μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το βαθμό δυσκολίας σε καθεμία από αυτές, η οποία

κατανομή καθορίζεται κατά τη διατύπωση των θεμάτων και ανακοινώνεται στους μαθητές γραπτώς.

2. Η εξέταση στο μάθημα επιλογής **Ιστορία της Τέχνης** στη Γ' τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου γίνεται με ερωτήσεις οι οποίες ταξινομούνται σε δύο ομάδες. Στην πρώτη ομάδα περιλαμβάνονται ερωτήσεις (όχι λιγότερες από δύο) που μπορούν να αναλύονται σε υποερωτήματα και ελέγχουν την κατοχή των βασικών γνώσεων της διδαχθείσας ύλης. Στη δεύτερη ομάδα περιλαμβάνονται ερωτήσεις (όχι λιγότερες από δύο) που ελέγχουν τη συνθετική και κριτική ικανότητα του μαθητή και απαιτούν συνδυασμό γνώσεων (50% της βαθμολογίας για κάθε ομάδα ερωτήσεων).

ΙΣΤ. Ελεύθερο Σχέδιο, Γραμμικό Σχέδιο

1. Στο **Ελεύθερο Σχέδιο** η εξέταση συνίσταται στη γραφική αναπαράσταση ενός φυσικού αντικειμένου, το οποίο τοποθετείται σε ορατό σημείο εντός του χώρου εξέτασης. Οι μαθητές σχεδιάζουν με ελεύθερο τρόπο και σε συνθήκες διάχυτου φωτισμού το αντικείμενο. Πρέπει να διακρίνουν στο θέμα τους τις αναλογίες των αντικειμένων και τις αναλογίες σε σχέση με το όλο και να τις παραστήσουν στο χαρτί τους αρμονικά, έτσι ώστε να έχουν σαφήνεια και συμμετρία με τα πραγματικά αντικείμενα. Επίσης να προσέξουν την αρμονία μέσα στη σχεδιαστική επιφάνεια. Να αποδώσουν επίσης απλοποιημένα σε λίγους τόνους τις φωτεινές και σκοτεινές επιφάνειες και τους όγκους που συνθέτουν το θέμα. Οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν μόνο μαύρα μολύβια ή άλλα υλικά.

Η βαθμολόγηση του Ελεύθερου Σχεδίου γίνεται με κριτήρια:

- α) Τη δυνατότητα για οργάνωση της σχεδιαστικής επιφάνειας, δηλαδή την τοποθέτηση του θέματος και τη σύνθεσή του.
- β) Τη σχεδιαστική ακρίβεια των αναλογιών και των κλίσεων του θέματος.
- γ) Τις τονικές διαβαθμίσεις του θέματος.
- δ) Τη γενική εικόνα του θέματος.

2. Στο **Γραμμικό Σχέδιο** η εξέταση συνίσταται στα εξής:

- α) Το αντικείμενο σχεδίασης έχει απλή γεωμετρική μορφή (π.χ. απλό αντικείμενο, κτήριο, αρχιτεκτονικό μέλος, έπιπλο, κ.τ.λ.). Δίνεται σε αντίγραφο με τη μορφή

σκαριφήματος ή σχεδίου με όλες τις απαραίτητες πληροφορίες (διαστάσεις, ενδείξεις, τίτλους, παρατηρήσεις κ.τ.λ.).

β) Ο τρόπος παράστασής του είναι με τη μορφή ορθών προβολών (όψεις, κατόψεις, τομές) αξονομετρικού ή συνδυασμών τους.

γ) Οι μαθητές εξετάζονται στη σχεδίαση κατόψεων, όψεων, τομών, αντικειμένων απλών γεωμετρικών μορφών κ.τ.λ., χρησιμοποιώντας τα προβλεπόμενα όργανα, μέσα, υλικά και ακολουθώντας τις ισχύουσες συμβάσεις.

Τα κριτήρια για τη βαθμολόγηση του Γραμμικού Σχεδίου είναι τα εξής:

- i. Η ορθότητα απεικόνισης (π.χ. τεμνόμενα, προβαλλόμενα στοιχεία, ορθή μεταφορά κλίμακας, κ.τ.λ.), που αξιολογείται με 30 μονάδες.
- ii. Η ποιότητα σχεδίασης (π.χ. πάχος γραμμών, ακρίβεια, καθαρότητα σημείων τομής, συναρμογές, κ.τ.λ.), που αξιολογείται με 20 μονάδες.
- iii. Η πληρότητα σχεδίασης, που αξιολογείται με 15 μονάδες.
- iv. Η γραμματογραφία και άλλες ενδείξεις (π.χ. διαγράμμιση, προσανατολισμός, άλλοι συμβολισμοί), που αξιολογείται με 15 μονάδες.
- v. Η οργάνωση θέματος στο χαρτί σχεδίασης, που αξιολογείται με 10 μονάδες.
- vi. Γενική εικόνα μονάδες 10.

I^Z. Φυσική Αγωγή

Στο μάθημα της **Φυσικής Αγωγής** τα αντικείμενα κρίσης είναι πολλά (φυσικές-σωματικές ικανότητες, κινητικές-αθλητικές γνώσεις, συμμετοχή, ενδιαφέρον, αθλητικό ήθος κ.ά.). Λόγω της ιδιαιτερότητας του μαθήματος της Φ.Α., που αποβλέπει και σε άλλους παράπλευρους στόχους (όπως ψυχοπαιδαγωγικούς, βιωματικούς, κοινωνικούς κ.ά.), τα εξωγυμναστικά στοιχεία πριμοδοτούνται αρκετά, τόσο για να βοηθήσουν τους μαθητές εκείνους που εξαιτίας κληρονομικών ή άλλων λόγων (π.χ.: παχυσαρκία, έλλειψη σωματικών ικανοτήτων κ.ά.) δεν μπορούν να έχουν επιδόσεις όσο και για να δημιουργήσουν κίνητρα για συμμετοχή στο μάθημα, αφού μέσα απ' αυτό θα αποκτηθούν και οι κινητικές συνήθειες (τα αθλητικά χόμπι).

Η βαθμολογία διαμορφώνεται κατά 50% από τα τρία εξεταστέα αντικείμενα του αθλήματος ή της κινητικής δραστηριότητας που διάλεξαν οι μαθητές και κατά 50% από τα άλλα εξωγυμναστικά στοιχεία (παρουσίες, προσπάθεια, ενδιαφέρον κ.ά.).

Συμπερασματικά, τα κριτήρια που επηρεάζουν τη διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας του μαθήματος της Φ.Α. είναι:

1. Άθλημα ή Κινητική Δραστηριότητα Επιλογής:	50%
2. Παρουσίες, προσπάθεια, ενδιαφέρον:	50%
Σύνολο	100%

Οι διδάσκοντες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

Για την αξιολόγηση των μαθημάτων θα εκδοθεί Προεδρικό Διάταγμα.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ

Εσωτ. Διανομή

- Δ/νση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Δ.Ε., Τμ. Α'
- Αυτ. Δ/νση Παιδείας, Ομογ., Διαπολ. Εκπ/σης, Ξένων και Μειον. Σχολείων
- Διεύθυνση Θρησκευτικής Έκπ/σης
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπ/σης
- Διεύθυνση Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων, Τμ. Α'